

Inhoudelijk verslag 2014 37PK, Platform voor Kunsten

INLEIDING

Het jaar 2014 stond voor 37PK in het teken van het verstevigen van de positie binnen het kunstenveld en binnen Haarlem. Aangekondigde forse bezuinigingen op cultuur door de Gemeente Haarlem zorgden in de eerste helft van het jaar voor onrust en onzekerheid onder de vele verschillende culturele instellingen. De bezuinigingen werden grotendeels opgevangen door de grote cultuurpodia in de stad, waardoor de kleinere organisaties buiten schot konden blijven. Deze ontwikkeling onderstreepte wel een herbezinning op en investering in de positie van 37PK als breed platform voor de kunsten in Haarlem, waarin de nadruk ligt op het stedelijke productie-, presentatie en participatieklimaat voor de beeldende kunst. 37PK onderscheidt zich hiermee duidelijker van de andere hedendaagse kunstorganisaties, in haar stadsbrede blik en betrokkenheid. Wat er buiten de muren van het eigen pand gebeurt is minstens zo belangrijk als wat het platform binnen de muren aan activiteiten ontplooit.

Doelstelling

De stichting 37PK, Platform voor Kunsten, heeft ten doel het bevorderen van de kunsten in Haarlem, in het bijzonder de productie- en presentatiemogelijkheden van kunst, en het stimuleren en ondersteunen van kunstenaars en hun beroepspraktijk. De stichting beoogt haar doel te bereiken door onder meer: zich in te zetten voor voldoende aanbod van geschikte werk- en atelierruimtes, de organisatie van tentoonstellingen, presentaties en manifestaties op het gebied van kunst en beeldcultuur, advisering en organisatie op het gebied van kunstopdrachten en kunst in de publieke ruimte, het organiseren van activiteiten op het gebied van kunstenaarschap, beroepspraktijk en cultureel en creatief ondernemerschap.

Missie

37PK staat voor coherent, actief en effectief kunstenaarsbeleid in Haarlem.

37PK maakt zich hard voor voldoende, geschikte werkruimtes voor kunstenaars, voor een dynamisch en vruchtbaar productieklimaat in de stad en voor het vergroten van kansen van kwaliteit. Wij vinden het belangrijk dat de stad haar kunstenaars met trots draagt en dat kunstenaars hun capaciteiten ten volle kunnen ontwikkelen en benutten. Wij willen de ruimte waarbinnen kunst kan ontstaan beschermen en tegelijk de centrale positie van kunst in de maatschappij benadrukken. Haarlem is ons uitgangspunt, maar ons blikveld en spelterrein omvat de rest van Nederland en de wereld.

Organisatie

37PK, Platform voor Kunsten is een stichting die eind 2010 is opgericht en is gevestigd in Haarlem. Het telt een driekoppig bestuur, waarbinnen in 2014 een wisseling plaatsvond in het penningmeesterschap. De stichting heeft twee personeelsleden in dienstverband, namelijk een

directeur en een medewerker secretariaat, bureaumanagement en administratie, beiden voor 0,6 fte. Daarnaast werkt de organisatie met tijdelijke medewerkers die via payroll of als zzp-er op project- en oproepbasis worden ingeschakeld, evenals stagiaires en vrijwilligers.

In 2014 bestond het *bestuur* uit:

Peter van den Doel, voorzitter

Fleurie Kloostra, secretaris

Pimperl Brouwer, penningmeester aftredend

Rob Stecher, penningmeester aantredend

Het *personeelsbestand* bestond in 2014 uit:

Tamara Sterman, directeur

Myrjam Lemmers, secretariaat en administratie

projectmedewerkers

Haarlems Beeld, Marlot Henkes, opgevolgd door Maurits van Putten

Refter/Kloostergangen, Laura Schön (tot september)

VOL.22/Atelierproject, Martijn Lucas Smit

STUDIO37, Pietsjanke Fokkema

oproepmedewerkers

Educatie, Vera West

Haarlemse Ladder en Kunstfund, Leoniek Bontje

Algemeen en M2 Kunst, Maurits van Putten

stagiaires

Tentoonstellingen, Manique Hendriks

vrijwilligers

PR/promotie, Najiba Brakkee

Inrichting/onderhoud, Jan Slot

Openingen/evenementen, Berne Vendel

Openingen/evenementen, Lotte Schrijver

TERUGBLIK 2014

Ook in 2014 zijn de activiteiten van 37PK onder te brengen in de vijf pijlers van de organisatie:

- Ateliers, werkplaatsen en residency
- Kunst opdrachten en openbare ruimte
- Talentontwikkeling en beroepspraktijk
- Samenwerking, promotie en aantrekkingskracht
- Kunsteducatie hedendaags

Ateliers, werkplaatsen en residency

Gedurende het jaar vonden er enkele wijzigingen plaats in de bezetting van de ateliers op diverse locaties. In totaal werden er 6 ateliers opgezegd (op een totaal aantal ateliers van 89), waarvan 5 in het Hoofdkantoor, 1 in het Joleshuis en 1 op de Gedempte Voldersgracht. Er werden 7 mensen geplaatst (bij aanvang van het jaar was er nog een vacante ruimte). Daarnaast waren er in 2014 11 nieuwe aanmeldingen voor de wachtlijst. Aan het eind van 2014 stonden er 171 kunstenaars op de wachtlijst, waarvan 98 professionele beeldend kunstenaars (60 uit de oude gemeentelijke wachtlijst en 38 geregistreerden na 2011); de rest bestaat uit kleine creatieven en semi-professionals.

Opnieuw bleek dat de afstemming en communicatie met de afdeling Vastgoed van de gemeente veel problemen liet zien. Gegevens over vrijkomende ruimtes kwamen onvolledig of incorrect bij 37PK terecht waardoor de werving van huurders telkens traag of rommelig verliep. Na een interne reorganisatie bij Vastgoed met nieuwe accounthouders ontstond gelukkig een betere afstemming rondom de ateliers in het Hoofdkantoor, waar verschillende problemen speelden met een kunstenaar van wie de huur werd opgezegd na meerdere klachten van medehuurlers. 37PK heeft hierbij geadviseerd aan de afdeling Vastgoed, aan de huurdersvereniging van het Hoofdkantoor en aan de betreffende kunstenaar. Later speelde opnieuw een probleem op deze locatie met een huurder, waarbij 37PK werd verzocht te adviseren.

In de loop van het jaar werd duidelijk dat vanuit Vastgoed met regelmaat de huurprijzen van vrijkomende ateliers verhoogd werden, van 54 euro per m² per jaar, naar 65 euro. 37PK heeft dit aangekaart bij Cultuur. Toen aan het eind van het jaar duidelijk werd dat voor het pand Joleshuis in het centrum zelfs 110 euro gevraagd werd, heeft 37PK bij Cultuur aangegeven dat voor deze prijzen verhuur aan kunstenaars onmogelijk zou zijn. In 2015 zal het probleem van de huurprijzen verder aangepakt moeten worden.

Hiermee samenhangend heeft de geplande hertoetsingsronde van de huidige huurders nog weinig voortgang gezien. Met Cultuur is een plan van aanpak hiervoor opgezet, waaruit bleek dat eerst vanuit Vastgoed duidelijkheid moest worden verschaft over de werkelijke kostendekende huurprijs per pand en per atelier voordat verdere consequenties voor het atelierbeleid uitgewerkt konden worden. Hertoetsing zal pas kunnen plaatsvinden als deze consequenties helder zijn.

In 2014 hebben er drie kunstenaars gebruik gemaakt van het gastatelier aan de Gedempte Voldersgracht, Pietsjanke Fokkema, Jikke van Loon en Eva Pel. Tevens is het atelier van nut geweest voor kunstenaars die mee werkten aan het Mohr project, voor zowel de tentoonstelling van 37PK,

Strange Rituals, als die van de Vishal. Ook heeft een scholier van het Stedelijk Gymnasium de ruimte gebruikt om een film te maken voor haar profielwerkstuk.

Kunstopdrachten en openbare ruimte

Op verzoek van de wijkraad Koninginnebuurt heeft 37PK een advies opgesteld met mogelijkheden voor meer kunst in de openbare ruimte van deze wijk. Aangezien de gemeente Haarlem geen depot heeft met overtollige kunstwerken, zoals de wijkraad verwachtte, bestond het advies in grote lijnen uit kansen voor samenwerkingen met organisaties in de buurt of inhaken op lopende of komende bouwprojecten.

Daarnaast liep het adviseringstraject voor de kunst in de Leidsebuurt. In samenwerking met de Wijkraad Leidsbuurt werd een informatieavond voor bewoners gehouden en een wandelroute langs kenmerkende voorbeelden van de wijkkunst. Gedurende het jaar werd bekend dat de grootschalige werkzaamheden in de wijk slechts gefaseerd zullen gaan plaatsvinden over de komende jaren, waardoor de urgentie voor een snelle eenmalige oplossing voor de straatpatronen is weggevallen. Renovatie van opgelegde kruispunten is dan mogelijk binnen de reguliere werkbudgetten van beheer. In het totaaladvies voor de buurt dat in 2015 zal worden afgerond zal dit een belangrijke adviespunt zijn.

Gedurende het jaar liepen enkele kwesties rondom kunst in de openbare ruimte, zoals mogelijke verplaatsing of verwijdering naar aanleiding van bouwwerkzaamheden of op verzoek van omwonenden, waarover 37PK meedacht en adviseerde.

In 2014 werd ook een groot project rondom 3D printing opgestart. Drie kunstenaar/ontwerpers uit Haarlem hebben 3D Lab opgericht die in opdracht van de afdeling Cultuur en in samenwerking met 37PK een masterclasstraject voor kunstenaars aanbod. In de herfst begonnen de masterclasses en bijbehorende publieke lezingen, in 2015 volgt de eindpresentatie in een tentoonstelling bij 37PK.

Talentontwikkeling en beroepspraktijk

Het tentoonstellingsprogramma van 37PK stimuleert de beroepspraktijk van kunstenaars evenals van curatoren. 37PK biedt ruimte voor vernieuwende presentaties en tevens professionele en inhoudelijke ondersteuning in de totstandkoming van (het werk voor) de exposities. In totaal werden er in 2014 negen tentoonstellingen georganiseerd, waaronder twee in het kader van de Stripdagen Haarlem. In het bijgevoegde Overzicht Activiteiten 2014 worden de tentoonstellingen verder omschreven. Er kwamen in totaal 4320 bezoekers af op de activiteiten van 37PK.

Studio37 ontwikkelde zich na een voorzichtige start in 2013 onder begeleiding van Pietsjanke Fokkema dit jaar verder. Naar aanleiding van het eerste cursusseizoen 2013-2014 werden een paar zaken in het aanbod gewijzigd. Het nieuwe jaar 2014-2015 zag de terugkeer van eerdere en een mooie aanwas van nieuwe deelnemers. Zo werd het aanbod aangevuld met de mogelijkheid tot individuele coaching, waar veel vraag naar bleek te zijn.

M2 Kunst is een nieuw initiatief van 37PK, waarbij op de tussenverdieping kleine verkooptentoonstellingen worden ingericht. De opzet is een kwalitatief, betaalbaar kunstaanbod en presentatiemogelijkheid voor lokale kunstenaars en kennismaking voor beginnende kunstkopers.

Het crowdfundingplatform Kunstfund werd operationeel en zag in 2014 een aantal projecten gerealiseerd worden; de tentoonstelling van Lucas Hoeben, Haarlemse Lente 2014 en View on the World Map van CellaVie.

De presentatieplek Kloostergangen/Refter waarvoor 37PK de programmering coördineerde, functioneerde ondanks verschillende praktische en organisatorische maatregelen niet optimaal als plek voor hoogwaardige hedendaagse kunst. Door het tweeslachtige karakter van de ruimte als aula en ontvangstruimte van het gemeentehuis kwam de kunst veelal niet goed uit de verf wat veel wrijving met exposanten opleverde. Pogingen om intern zaken anders te organiseren leverden weinig verbetering op. Naar aanleiding hiervan is besloten vanaf de herfst te stoppen met de programmering door 37PK daar en de locatie ter beschikking te stellen aan de kunstenaarsvereniging Kunst Zij Ons Doel.

Samenwerking, promotie en aantrekkingskracht

Voor 37PK is het kunstklimaat in de hele stad een belangrijk speerpunt. Door middel van samenwerkingsverbanden ondersteunt het platform activiteiten op het gebied van kunst probeert zij de promotie van Haarlem als hedendaagse kunst stad te stimuleren.

De tweemaandelijks tentoonstellingsagenda Haarlemse Ladder, een initiatief van 37PK, en het jaarlijkse evenement Haarlemse Lente vormen twee succesvolle en duidelijke markeringen van dit beleid. Met gemiddeld meer dan tien deelnemende organisaties, van internationaal bekende musea als Teylers en Frans Hals tot flexibel opererende kunstenaarscollectieven als Horizonverticaal en de-Passages, worden zij breed gedragen.

De uitgave van de Haarlemse Ladder is voorgezet met ondersteuning van Haarlem Marketing. De vaste deelnemers zijn naast initiatiefnemer 37PK: Nieuwe Vide, Vishal, De Hallen, Horizonverticaal, Galerie Rob de Vries, Teylers Museum, Frans Hals Museum en Dolhuys. In 2014 zijn Castellvm Aqvae, Fort Vijfhuizen en de Provincie Noord-Holland als (incidentele) deelnemers erbij gekomen. De Haarlemse Lente, een initiatief van Nieuwe Vide, wordt steeds meer nationaal opgemerkt. In 2014 vond de derde editie plaats, deze keer - mede door het vertrek van de artistiek directeur van Nieuwe Vide - onder algemene en financiële coördinatie van 37PK. Door het aanvragen van subsidie ontstond ruimte voor het inhuren van een externe coördinator, waardoor het evenement een grotere omvang kon krijgen en beter georganiseerd kon worden. Het resultaat was landelijke aandacht en hogere bezoekerscijfers voor het weekend. In 2015 hoopt 37PK dat deze ontwikkeling verder kan worden doorgezet.

Verder vond in 2014 het project Mohr, Mohr, Mohr plaats; een initiatief van beeldend kunstenaar Rob Bouwman, die - oorspronkelijk afkomstig uit Groningen waar hij de opleiding bij het Frank Mohr Institute volgde - na zijn werkperiode in 2013 in het gastatelier Vol.22 van 37PK zich in Haarlem heeft gevestigd. Het project bestond uit een tentoonstellingsnestafette van alumni van het FMI in Nieuwe Vide, de Vishal, Horizonverticaal en 37PK. Mohr, Mohr, Mohr zorgde voor een nauwere samenwerking en afstemming op inhoudelijk gebied tussen de vier organisaties en plaatste hedendaags Haarlem heel zichtbaar op de kaart.

Buiten de hedendaagse kunst heeft 37PK nog een aantal andere vaste samenwerkingspartners. Met Generation Why is voor derde keer een event, discussiemiddag en workshop opgezet. Ditmaal rondom het thema jongeren en concurrentie, VERSUS. De Stripedagen Haarlem hadden in juni weer hun centrale thematentoonstelling bij 37PK. De samenwerking met Parksessies bleef in 2014

ondanks het streven tot uitbreiding beperkt tot een educatieve workshop. Voor 2015 staan echter wel weer nieuwe gezamenlijke plannen op stapel.

Kunsteducatie hedendaags

Een specifiek terrein waarop de hedendaagse kunstinstellingen Vishal, Nieuwe Vide, De Hallen Haarlem en 37PK samenwerken is de educatie voor het voorgezet onderwijs. Gezamenlijk is gewerkt aan het opzetten van een gebundeld educatief aanbod voor scholen. De vier instellingen hebben ieder hun eigen educatieve doelstellingen en in meerdere of mindere mate ook een vast aanbod, maar naar aanleiding van een klein onderzoek onder docenten ontstond bij 37PK het plan om dit aanbod onderling beter af te stemmen, op één plek te bundelen en gezamenlijk te promoten bij de scholen. Eind 2014 zijn hiervoor door 37PK verschillende subsidieaanvragen gedaan, die bij positieve uitkomsten ervoor kunnen zorgen dat in 2015 de pilot van KunstTour Hedendaags daadwerkelijk van start kan gaan.

Daarnaast heeft 37PK in 2014 veel geïnvesteerd in het verder ontwikkelen van het eigen, lopende educatieve aanbod van kennismakingsbezoeken en workshop. Tevens is er ingezet op het uitbreiden van de bekendheid van 37PK onder scholen en docenten. Als resultaat steeg het aantal schoolbezoeken redelijk goed, naar 11 schoolgroepen in het jaar 2014 tegenover 6 in 2013.

Programma en activiteitenoverzicht 2014 - 37PK

Tentoonstellingen

- » Janson's and other stories – Een overzichtstentoonstelling van het nieuwe Haarlemse kunstenaarsduo LUCAS HOEBEN, bestaande uit Martijn Lucas Smit & Karla Hoeben (12 januari t/m 2 maart)
- » Dialogica – Nieuw werk van kunstenaar pietsjanke fokkema in dialoog met geestverwante kunstenaars Andre Roiter, Thierry de Cordier en Leonardo da Vinci (9 maart t/m 27 april)
- » VOL.22: Jikke van Loon – Dubbelpresentatie in zowel 37PK als in gastatelier n.a.v. artist-in-residence (4 mei t/m 25 mei)
- » De Nieuwe Garde – Thema tentoonstelling Stripedagen Haarlem (29 mei t/m 22 juni)
- » Benelux Beeldverhalen Prijs – Overzicht longlist, shortlist en winnaars (29 mei t/m 22 juni)
- » ZON MAAN WOLKEN – Ruimtevallende installatie met 365 schilderijen van Anke Roder (5 juli t/m 24 augustus)
- » Eén op Eén – Anno Dijkstra met Lucia Luptáková, Sven 't Jolle en Mieke Van de Voort (7 september t/m 19 oktober)
- » Strange Rituals – Ron Amir, Maria Noel Dourron en Steven Jouwersma, editie in de reeks MOHR MOHR MOHR (31 oktober t/m 7 december)
- » Een genuanceerd beeld – Alain Biltereyst, Bob Bonies, Femke Dekkers, Kris van Dessel, Ditty Ketting, Clary Stolte, Veerle Thoben, Tilman, Piet Tuytel, Jan Maarten Voskuil; samenstelling Rob de Vries (14 december 2014 t/m 25 januari 2015)

Publieksactiviteiten

- Opening » Janson's and other stories, Een overzichtstentoonstelling van het nieuwe Haarlemse kunstenaarsduo LUCAS HOEBEN, bestaande uit Martijn Lucas Smit & Karla Hoeben (12 januari)
- STUDIO37 presenteert... » Ellen van Mol, werkpresentatie van studiodeelnemer (24 t/m 26 januari)
- Workshop » Schilderen, door Beth Namenwirth (1 februari)
- Bijeenkomst » Kunsteducatie, voor docenten voortgezet onderwijs (6 februari)
- Lezing-performance » door Lucas Hoeben (16 februari)
- Finissage » afsluiting tentoonstelling Janson's and other stories met rondleiding (2 maart)
- Opening » Dialogica, Nieuw werk van kunstenaar pietsjanke fokkema in dialoog met geestverwante kunstenaars Andre Roiter, Thierry de Cordier en Leonardo da Vinci (9 maart)
- Educatie » Workshops basisschool De Kring, 2 groepen (11 maart)
- Educatie » Workshops basisschool De Kring, 1 groep (12 maart)
- Evenement » Haarlemse Lente (14 t/m 16 maart)
- Performances » tweedelige performance Papier 1 en Papier 2, door Ieke Trinks, ihkv Haarlemse Lente (14 maart)
- Workshop » Kunstenaar voor Een dag, tekenworkshop voor kinderen (15 maart)
- Lezing » Artist talk en kunstbrunch met exposerend kunstenaar pietsjanke fokkema (16 maart)
- Educatie » Workshops voortgezet onderwijs Mendel College, 2 groepen (25 maart)
- Educatie » Workshops voortgezet onderwijs Stedelijk Gymnasium, 3 groepen (4 april)
- Representatie » Deelname Vergadering Wijkraad Heiliglanden over Egelantier (9 april)
- Opening » start M2 Kunst #2 (13 april)
- Lezing » afsluiting tentoonstelling Dialogica met lezing en screening door pietsjanke fokkema (27 april)

april)

Opening » VOL.22: Jikke van Loon, Dubbelpresentatie in zowel 37PK als in gastatelier n.a.v. artist-in-residence (10 mei)

Evenement » VERSUS, evenement met debat en kunst voor jongvolwassenen i.s.m. Generation Why, rondom thema Concurrentie (17 mei)

Lezing » afsluiting tentoonstelling met artist talk door Jikke van Loon (25 mei)

Evenement » Prijsuitreiking Benelux Beeldverhalen Prijs 2014 door Joost Swarte (29 mei)

Opening » dubbele opening van tentoonstellingen De Nieuwe Garde en BBP 2015 in het kader van Stripdagen Haarlem (29 mei)

Workshop » voor jongeren rondom thema concurrentie door Generation Why (4 juni)

Excursie » bezoek aan installatie Verwoest Huis op Noord van Marjan Teeuwen (15 juni)

Bijeenkomst » Informatieavond over Kunst in de Leidsebuurt, in Badhuis (17 juni)

Opening » ZON MAAN WOLKEN, Anke Roder, Ruimtevallende installatie met 365 schilderijen (5 juli)

Opening » start M2 Kunst #3 (20 juli)

3D Lab » aftrap project 3D Lab met barbecue, bij MAAK (21 augustus)

Performances » guerrillapresentatie van kunstwerk De Anonieme Burger van Anno Dijkstra in openbare ruimte, op Stationsplein en in Grote Houtstraat (26 en 28 augustus)

Opening » Eén op Eén, tentoonstelling van Anno Dijkstra, samen met Lucia Luptáková, Sven 't Jolle en Mieke Van de Voort (7 september)

Evenement » 37PK Start van het seizoen-barbecue (7 september)

Performance » Emily Huurdeman, performance bij tentoonstelling Eén op Eén, i.h.k.v. 023 Uur Haarlem Cultuur (13 september)

Ontvangst » Bijeenkomst van Generation Why voor Centra Jeugd en Gezin (18 september)

STUDIO37 presenteert... » groepsexpositie van studiodeelnemers (19 t/m 21 september)

Ontvangst » Bijeenkomst van Haarlems Beeld voor gebiedsverbinders over Kunst in de Wijken (22 september)

3D Lab » lezing 3D ontwerper Ted Noten, bij De Hallen (9 oktober)

Representatie » Deelname discussieavond 'Smaak in Kunst' bij Belcanto (17 oktober)

Finissage » afsluiting tentoonstelling Eén op Eén met artist talk (19 oktober)

Opening » start M2 Kunst #4 (19 oktober)

Workshop » ontvangst, lezingen (Berntnaut Smilde en Rune Petersen) en workshop (Jan-Willem Schröfer) voor studenten Frank Mohr Institute (23 oktober)

Performance » kunsthappening door Steven Jouwersma, met lokale bands en timmerlieden, als inleidend onderdeel van tentoonstelling Strange Rituals (29 oktober)

Opening » Strange Rituals, Tentoonstelling met Ron Amir, Maria Noel Dourron en Steven Jouwersma, editie in de reeks MOHR MOHR MOHR (31 oktober)

STUDIO37 presenteert... » expositie in het kader van Kunstlijn Haarlem (31 oktober t/m 2 november)

3D Lab » lezing 3D ontwerper Rinus Roelofs, bij De Vishal (6 november)

Educatie » Workshop Voortgezet Onderwijs Mendel College, 1 groep (13 november)

3D Lab » lezing 3D kunstenaar Casper Berger, bij 37PK (20 november)

Educatie » Workshop Voortgezet Onderwijs Schoter Lyceum, 2 groepen (25 november)

Evenement » Mini-symposium Beyond Art Itself? Ihkv MOHR MOHR MOHR (28 november)

Opening » *Een genuanceerd beeld*, met Alain Biltereyst, Bob Bonies, Femke Dekkers, Kris van Dessel, Ditty Ketting, Clary Stolte, Veerle Thoben, Tilman, Piet Tuytel, Jan Maarten Voskuil; *samenstelling Rob de Vries* (14 december)